

alsnog te doen uitvoeren, en waar er, ook onder de leden aan de zijde der regeering, velen ten gunste zijn van die aanbeveling, bestaat er hoop, dat tenminste voor Zuid-Afrikaansche jongelui, de geneeskundige diploma's aan universiteiten in Nederland, Duitschland of andere landen van Europa verkregen, door de Kaapkolonie zullen worden erkend. Onze aanstaande medici zouden dan daardoor dadelijk weer meer gebaat worden door het bovenbedoeld Koninklijk besluit. *(Overgenomen uit de N. Rott. Courant).*

PROEVEN OP PATIENTEN. — De Minister van Binnenlandsche Zaken van Oostenrijk heeft tot de artsen der ziekenhuizen te Weenen, met uitzondering van die der klinieken, een aanschrijving gericht betreffende het nemen van proeven op patiënten, met nog niet beproefde methoden. De patiënten, zoo luidt het, zijn in de ziekenhuizen om te worden verpleegd en om zoo spoedig mogelijk te herstellen. Nieuwe methoden mogen slechts op hen worden beproefd, indien de toestand van den patiënt dit *objectief* vereischt met het oog op diagnose, therapie, immuniseering of prophylaxis, doch ook dan slechts *met toestemming van het hoofd der afdeling*, of, bij diens ontstentenis, van den directeur, die, zoo noodig, het hoofd eener andere afdeling raadpleegt. Wie dan de toestemming geeft, draagt de verantwoording voor de proefneming, moet overtuigd zijn, dat deze geen kwaad kan en toezicht uitoefenen op de uitvoering. Een protokol van de proefneming, mede bevattende de toestemming van den verantwoordelijken arts, moet bij de historia morbi worden gevoegd. Overtreding dezer bepaling wordt disciplinair vervolgd (*Munch. med. Wochenschr.*).

BEOORDEELING VAN COLLEGA'S TEN OVERSTAAN VAN LEEKEN. — Het Weekblad *de Amsterdammer* van 5 dezer bevat een artikel, waarvan de lezing ten zeerste wordt aanbevolen, en waarin den anonymen collega, die in de *Arnhemsche Courant* de allereerste eischen van collegialiteit tegenover de artsen van H. M. de Koningin heeft overtreden, naar verdienste de les wordt gelezen.

COLPORTAGE EN RECLAME. — *The Brit. med. Journ.* merkt op, dat nog niet alle collega's ervan doordrongen zijn, dat de reclame welke wordt gemaakt door instellingen, waaraan zij zijn verbonden, feitelijk is een reclame ten behoeve van henzelve, ook al geschiedt die reclame zonder hun rechtstreeksche toestemming. Het tijdschrift acht het den plicht van ieder medicus, aan de lichamen waaraan hij zich verbindt (ziekenfondsen, poliklinieken, genees-inrichtingen, enz.) de voorwaarde te stellen, dat zijn diensten op geenerlei wijze zullen worden geadverteerd.

Mocht de ziekteverzekeringwet althans deze uitkomst brengen, dat het beste ziekenfonds der hoofdstad niet langer genoodzaakt blijve, om, ter wille der concurrentie, in strijd met deze opvatting te handelen. PINKHOF.

INGEZONDEN.

EEN DUISTERE ZIEKTE.

De slotregels van dit stukje in het n^o. van 4 Augustus, nopen mij, die ook verscheidene van deze patiëntjes behandelde, het volgende in het midden te brengen in de hoop daardoor licht te ontsteken,

Verscheidene mijner patiëntjes hadden hoofdpijn, een stijven pijnlijken nek of ruggegraat of pijn in de spieren en pezen; sommigen met duidelijken opisthotonus. Braken kwam meermalen voor en vertraagde stoelgang bijna steeds. In het begin der ziekte hadden zij bijna steeds koorts, zelfs tot boven 40°. Ik zag tweemaal nystagmus, herhaalde malen enkele contractie van de aangezichtsspieren, driemaal verlamming van arm of been, tweemaal parese, terwijl 2 gevallen met intentie-sidderen doodelijk verliepen. Kleine blaasjes met mucopurulent vocht in een 3- of 4-tal bijeen vond ik opvallend, juist in het verloop der zenuwen. Vanwege den „cri hydrencephalique” en het knarsetanden werd ik soms 's nachts ontboden.

Raalte, Augustus 1906.

W. J. KUTSCHRUTTER, *Arts.*

IN IEDER GOED GENEESHEER STEEKT IETS VAN EEN ARTIST.

(*Algemeene Vergadering te Groningen in Juli 1906*).

Het lezenswaardige en ook wel interessante opstel van collega WOUTERS in het laatste nummer van dit *Tijdschrift* bevestigt twee waarheden: Eerstens, dat chirurgen, ook de beroemdste, wel eens opereeren, zonder dat de diagnose vaststaat; ten tweede, dat velerlei ziekten somwijlen plotseling en onverwacht een gunstige wending nemen. De laatste geconsulteerde geneesheer en het laatst gebruikte geneesmiddel krijgen dan dikwijls de eer, waarvan, als beiden tot een bepaalde school behooren, een gedeelte daarop afdruipt. Het zou mij daarom niet verwonderen, als sommige sanguinisch aangelegde medici uit het betoog van collega WOUTERS, hoe sober en objectief dit ook wezen moge, concludeerden, dat de homoeopathie in dit geval genezen heeft wat de chirurgie had kunnen bederven, en ik neem de vrijheid, als tegenwicht daartegen, twee ziektegevallen te vermelden, die bewijzen, dat ook, zonder toepassing eener stelselmatige therapie, min of meer wonderlijke genezingen voorkomen. Mijn diagnoses zijn eenigszins „vieux jeu”, d. w. z. gedeeltelijk berustende op den praktischen blik, maar aangezien ik daarvan ook sporen bij de beschrijving van het geval van collega WOUTERS heb ontdekt, zal dit mij wel niet te zeer worden aangerekend.

Er kwam dan een half jaar geleden een man van diep in de zestig bij mij, die klaagde, dat zijn eene been den laatsten tijd was dik geworden; die dikte bleek veroorzaakt te zijn door oedeem, dat zich van de knie af tot beneden uitstreckte. Hij gevoelde zich overigens volmaakt wel. Ik dacht aan een thrombus en in verband daarmee aan een tumor in den buik, arteriosclerosis, tuberculosis, diabetes, om van allerlei buitenissigheden te zwijgen, maar kon bij een nauwkeurig onderzoek niets vinden wat daarop geleek, en vond geen reden den krachtigen, werkzamen man allen arbeid te verbieden. Hij bleef zijn vak van veekooper uitoefenen en had maanden lang geen enkele klacht. In het begin van April j.l. werd ik echter bij hem geroepen, omdat hij zich de laatste weken zoo zwak gevoelde. Hij was vermaerd, zijn gezicht was bleek en ingevallen, zijn ooren zagen er uit als perkament, er was geen eetlust, alles vermoeide hem. Hij kon bijna niet loopen, zwaaide dan heen en weer, zoodat men hem vast moest houden. Hij kreeg